

med støtte fra Statens Bygningsfredningsfond til bevaringsværdige ejendomme, der ikke er fredede. Sådanne bevaringsbestemmelser er imidlertid ikke direkte omfattet af § 15, herunder altså heller ikke af dennes *stk. 2*. Disse bestemmelser vil derfor fortsat have karakter af egentlige deklamationer, der, for at de skal have prioritet forud for pantegælden i ejendommen, kræver panthavernes samtykke.

Særlige bevaringsbestemmelser i medfør af § 15 kræver ikke samtykke fra kommunalbestyrelsen efter kommuneplanlovens § 36, *stk. 1, 1. pkt.*, idet der ikke er tale om servitutter, men om en offentlig regulering parallel med fredningsbestemmelser efter naturfredningslovens kapitel III.

Formålet med den i forhold til gældende lovs § 12 ændrede formulering af reglen er i øvrigt at bringe den i overensstemmelse med – henholdsvis tilnærme den – naturfredningsloven, især kapitel III, og planlægningslovgivningen i øvrigt. I betragtning af, at området for de generelle regler om nedrivning og offentlig overtagelse må anses for indskrænket ved lovforslagets § 11 og 12, og at nedrivning også i øvrigt ofte i forvejen vil være reelt udelukket, skønnes det i det hele, at den i *stk. 2* foreslåede ordning normalt ikke vil kunne medføre tab for panthaverne eller andre rettighedshavere i ejendommen. Til en vis grad parallelt hermed gælder det, at der ved konkrete fredninger efter naturfredningslovens kapitel III kun yderst sjældent bliver tale om erstatning til panthavere og servitut-havere.

Kapitel 4. Støttevirksomhed

Til § 16

Forslagets § 16 træder i stedet for gældende lovs § 12 og den særlige godtgørelsesregel i § 6, *stk. 2*. § 12 i den gældende lov omfatter kun tilskud til sagkyndig istandsættelse, men efter praksis har der – således som det nu er udtrykkeligt nævnt i forslaget til *stk. 1* – hidtil også været ydet støtte i form af sagkyndig bistand, projektudarbejdelse eller materialer. Støtte anses efter praksis som ydet til vedkommende ejer. Støtte til sagkyndig bistand og projektudarbejdelse kan både ydes direkte af de centrale bygningsfredningsmyndigheder og indirekte gennem tilskud til betaling for sådan bistand fra f. eks. arkitekter og museer.

Når reglen i *stk. 1* om støtteformen ikke omhandler lån – en støtteform, der i begrænset omfang er anvendt inden for rammerne af gældende lovs § 12 – hænger det sammen med, at denne støtteform efter forslaget § 17, *stk. 1*, alene anvendes

af Statens Bygningsfredningsfond. Reglen i *stk. 1* skal i øvrigt i det hele ses i sammenhæng med forslaget til § 17.

Støtte til bygningsarbejder på fredede ejendomme skal ses som et modstykke til det indseende med disse arbejder, der følger af reglerne i forslaget § 10, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelses *stk. 2*. Om støttebehovet henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det er efter gældende lov fast praksis – og denne praksis agtes ikke ændret – at der ikke ydes støtte til bygningsarbejder på statsejede fredede bygninger.

Det følger umiddelbart af den ændrede karakter af Det særlige Bygningssyn, at administrationen af støttevirksomheden overføres fra Bygningssynet til miljøministeren, jfr. bemærkningerne til § 22. En indirekte inddragelse af Bygningssynet i vurderingen af støttebehovet følger imidlertid af reglerne i forslaget § 23, *stk. 4*.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 7, omfatter en fredning – med mindre andet er tilkendegivet i fredningsbeslutningen – også mur- og nagelfast inventar. Løsøre i øvrigt kan derimod ikke fredes efter forslaget kapitel 2. Da løsøre imidlertid kan være af stor betydning for det arkitektoniske og kulturhistoriske helhedsindtryk af et bygningskompleks, åbnes der ved reglen i *stk. 2* muligheder for i særlige tilfælde at yde støtte til sikring af sådant løsøres forbliven i en fredet bygning. For at sikre en tæt kontakt til museerne i spørgsmål om støtte til sikring af løsøre er det i § 23, *stk. 5*, fastsat, at en sådan støtte forudsætter en udtalelse fra Det særlige Bygningssyn. Sådanne særordninger, der desuden forudsætter de bevilgende myndigheders tilslutning, må aftales individuelt med den berørte ejer og forudsætter således dennes indforståelse. Det vil endvidere typisk være således, at de enkelte ordninger må tilpasses de konkrete omstændigheder, og der kan ofte være behov for at inddrage særlig ekspertise ved udformningen af ordningerne, f. eks. fra de lokale eller regionale museer.

Efter gældende lovs § 12 er tilskud til bygningsarbejder normalt betinget af lysning af en særlig bevaringsservitut, hvis hovedindhold er, at ejeren fraskriver sig adgangen til at begære nedrivningstilladelse med de retsvirkninger, der fremgår af gældende lovs § 10. Tilskud har imidlertid også været ydet ubetinget, særlig ved tilskud af beskeden størrelsesorden. Endvidere er støtte alene i form af sagkyndig bistand eller projektudarbejdelse kun sjældent blevet gjort betinget af en bevaringsdeklaration. Forslaget til *stk. 3* tilsigter ingen